

مفتخر حمید
استاد
مؤتلف
مکملہ

حماسہ حسین

جلد اول
سخن ایسا

مقدمه :

۱. تغییر رویکرد عاطفی به تحلیلی با کتاب حماسه حسینی
۲. امام حسین (علیه السلام) یک انسان مافوق است نه مافوق انسان
۳. نگاه آسیب شناسانه به عزاداری
۴. پرداختن به وظیفه عالمان دینی در عین وظایف عوام
۵. جنبه کاربردی در جریان عاشورا
۶. ارائه الگوی واقعی در برابر اسطوره های خیالی غرب
۷. جهت دهی به اشک
۸. تبیین الگو و روحیه مبارزه در اسلام
۹. تشریح تأثیر بزرگواری بر شخصیت یابی جامعه
۱۰. استفاده فقهی از عاشورا

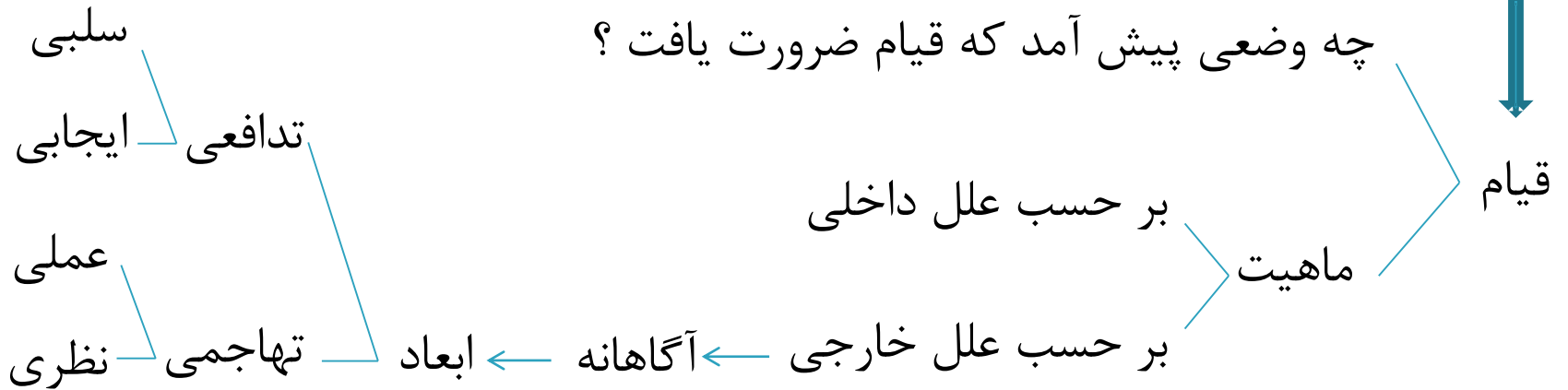
چارچوب کلی بحث :

ائمہ (علیہم السلام) : برای امام حسین (علیه السلام) عزاداری کنید.

➤ چرا باید عزاداری کنیم ؟
چرا عزاداری نه شادی ؟
چرا دائمی ؟

➤ چرا حضرت شهید شدند ؟

چه وضعی پیش آمد که قیام ضرورت یافت ؟

• چرا عزاداری نه شادی؟

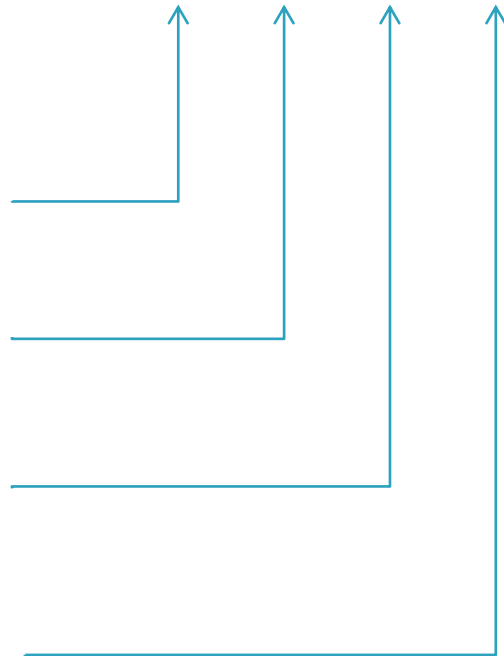
مقایسه پیروان حضرت عیسی (علیه السلام) با امام حسین (علیه السلام)

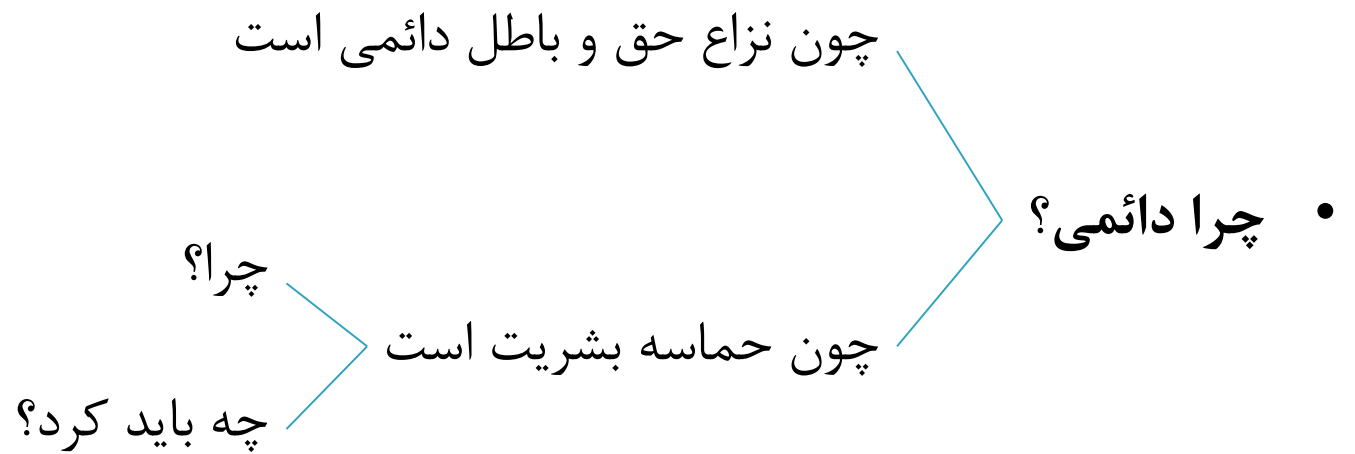
ریشه خرافی اعتقاد مسیحیان

تفکیک جنبه فردی در شهادت حضرت از جنبه اجتماعی

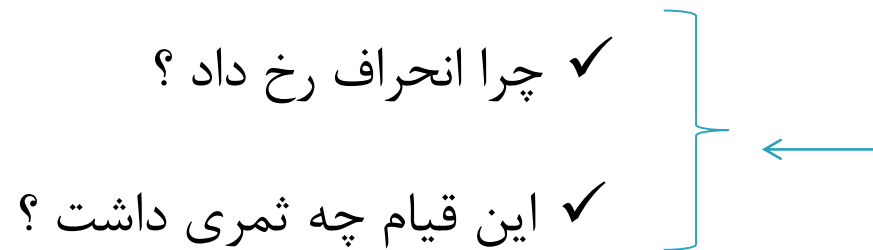
گریه صیقل دهنده احساسات و اوج آن و عامل پیوند

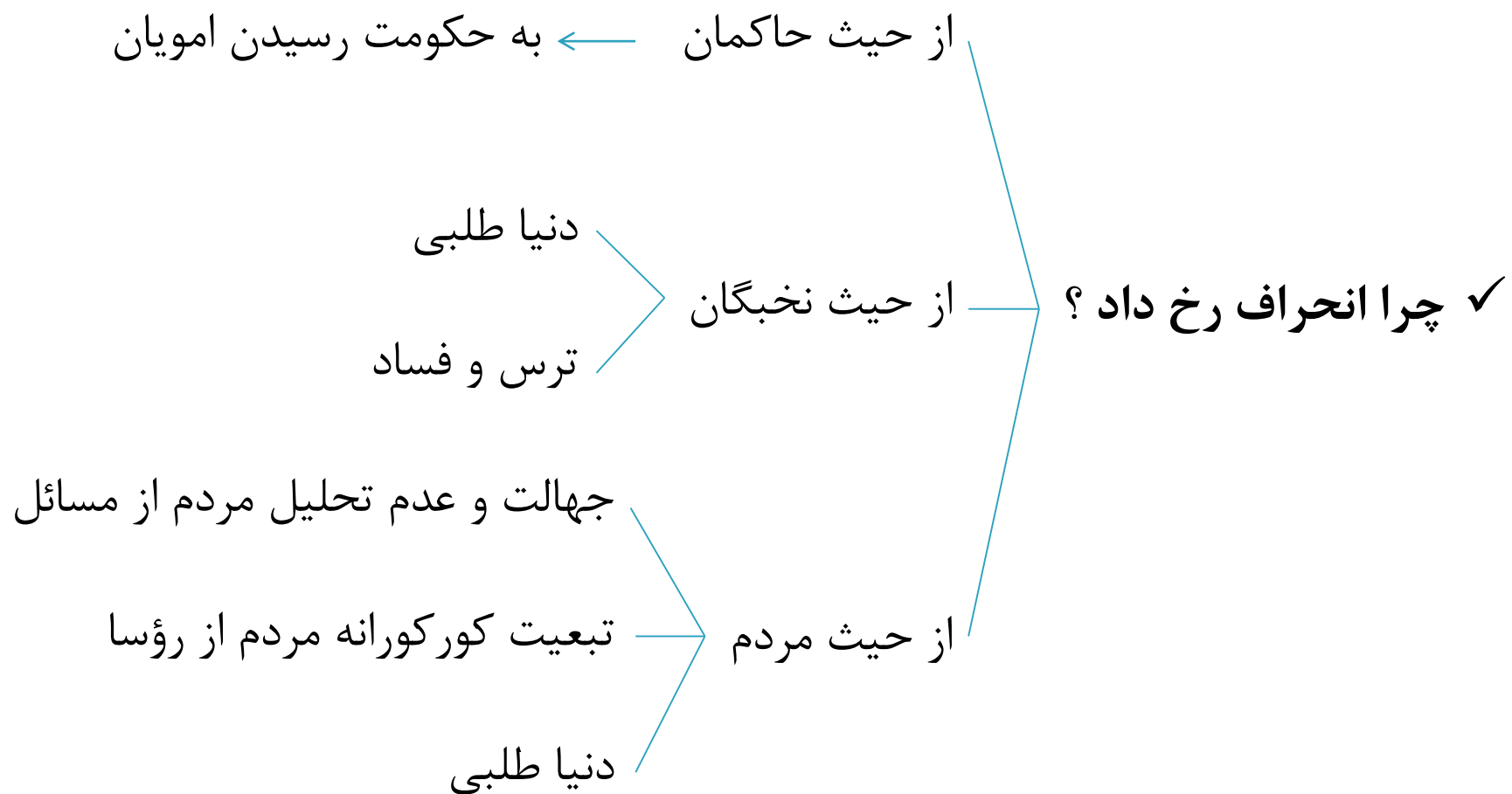
گریه عامل هشدار از رویداد ناگوار

• چه وضعی پیش آمد که قیام ضرورت یافت؟ ← انحراف جامعه اسلامی

کار تشکیلاتی: قدرت سیاسی، قدرت اقتصادی، بهانه دینی، قدرت دینی

علت موفقیت آنها در رسیدن به حکومت

جهالت مردم، تطمیع و تهدید رؤسا

به حکومت
رسیدن
امویان

رقابت نژادی بنی امیه و بنی هاشم

علل مبارزه آنها با اسلام

تباین نظام اجتماعی اسلام با نظام اجتماعی قریش

شخصیت دادن و بیدار کردن جامعه اسلامی

تفکیک حساب اسلام از خلافت

عبور دادن اسلام از مهلکه یزید

✓ این قیام چه ثمری داشت؟

• چرا بقیه ائمه قیام نکردند ؟

مردم او را می شناسند و بیعت می کنند ← حکومت تشکیل می دهد.

امام علی (علیه السلام) و امام حسن (علیه السلام)

امام لایق خلافت

امام یاران واقعی برای قیام دارد ← قیام می کند

امام حسین (علیه السلام)

مردم او را نمی شناسند

امام یاران واقعی برای قیام ندارد

حاکم ظاهر الفساد نیست و امکان همکاری دارد ← همکاری در عین امتیاز ندادن ← امام رضا (علیه السلام)

حاکم ظاهر الفساد است و امکان همکاری ندارد ← تقیه در عین مبارزه ← امام صادق (علیه السلام)

• ماهیت این قیام چیست ؟

بر حسب علل داخلی

بر حسب علل خارجی

۱- بر حسب علل داخلی :

عاشورا دو چهره دارد که باید هر دو را با هم دید

ظلمانی ← همه به قدر کافی توضیح می دهند

نورانی ← نهضت مقدس

به خاطر انسانیت نه منافع قومی و قبیله ای و نژادی و...

از حیث خود نهضت
مبتنی بر درک عمیق مسائل
تک بودن (نوری در ظلمت)

شرایط
تقدس
یک نهضت

از جنبه رهبری آن : بزرگ بودن روح ایجاد کننده (بزرگواری)

← کلید شخصیت امام عزت طلبی است

← منطق شهید ← کشته شدن در راه هدف مقدس

جاودانگی یافتن

نورانیت دادن به جامعه

از جنبه ثمره آن : عمق و میزان ارتباط آن با هدفی که برایش اقدام شده است ↓

شخصیت دادن به جامعه اسلامی

← تفکیک حساب اسلام از خلافت

عبور دادن اسلام از مهلکه یزید

۲- بر حسب علل خارجی ← قیام انفجاری یا آگاهانه؟

سخنان امام (ع)
عملکرد اهل بیت امام (ع)
اتمام حجت و ترخیص یاران

سلبی : بیعت خواهی یزید

ایجابی : دعوت کوفیان

عملی : اجرای اسلام

نظری : در مرحله شناساندن اسلام و تبلیغ اسلام عملی

بعد تدافعی

بعد تهاجمی

ابعاد نهضت

○ بعد تدافعی :

مفاسد بیعت
تثبیت خلافت موروثی
تأیید فساد و فسق آشکار یزید

نتیجه عدم بیعت

• سلبی: بیعت خواهی یزید

امکان جمع عدم بیعت و عدم قیام

میزان تأثیر این عامل در نهضت

سخنان حضرت

نتیجه اجابت

میزان تأثیر این عامل در نهضت ←

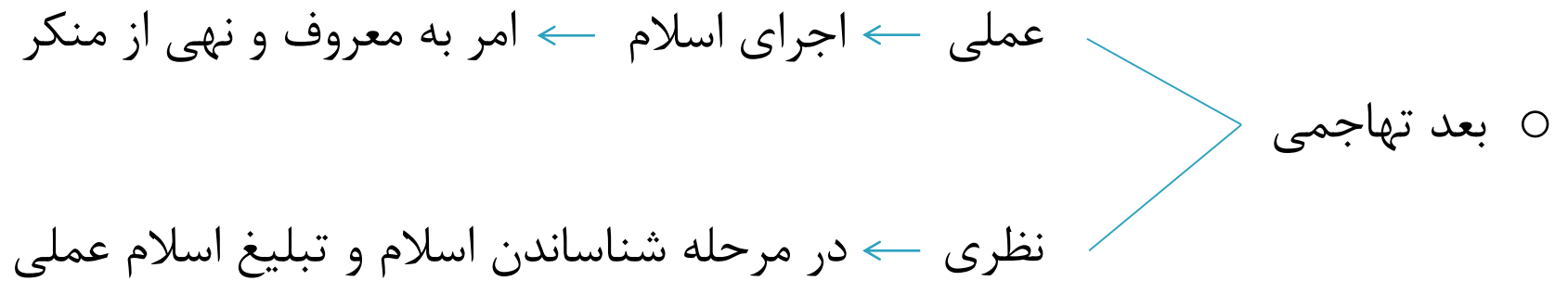
• ایجابی : دعوت کوفیان

شروع حرکت از مدینه قبل از وصول نامه ها

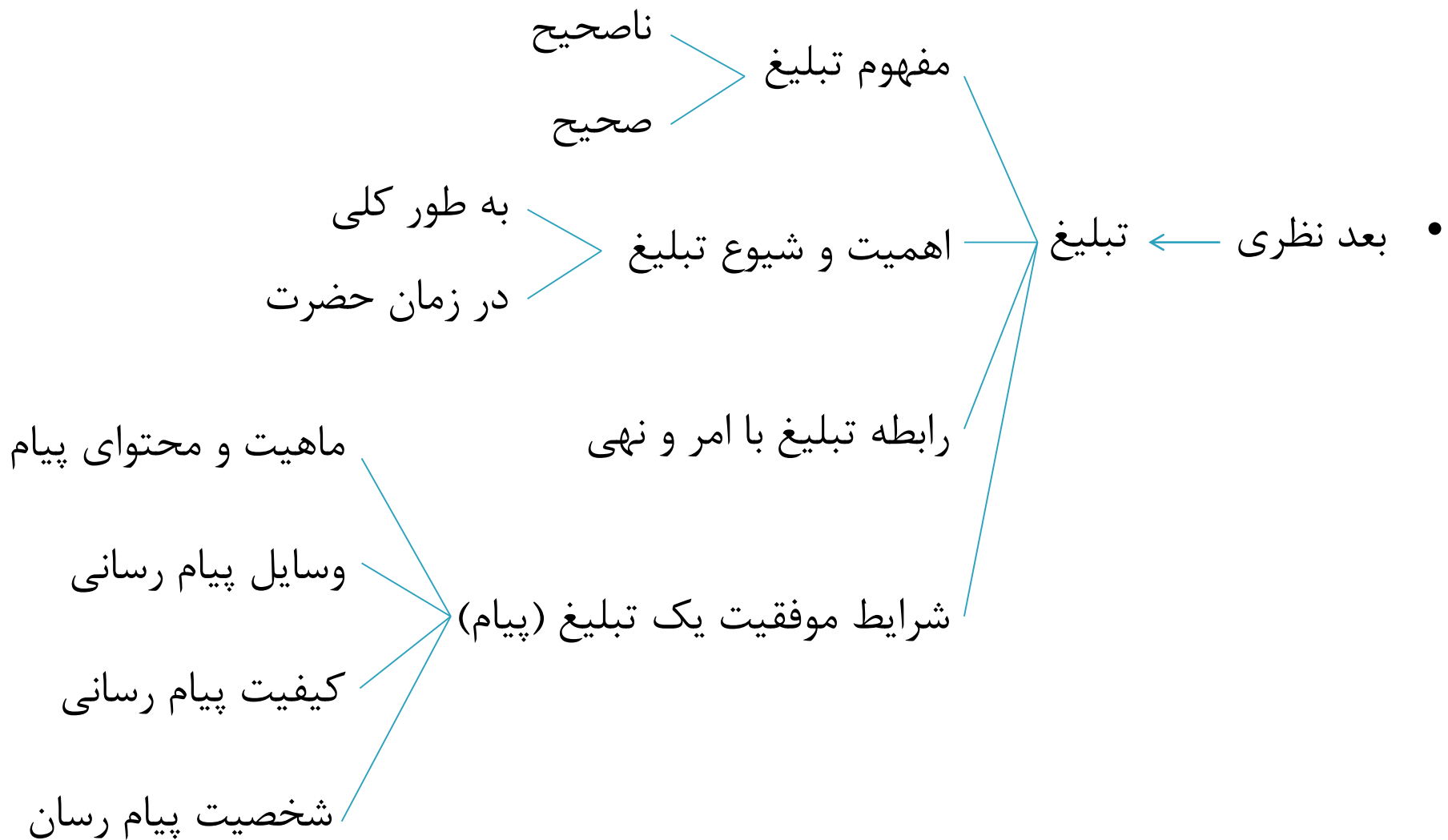
ادامه حرکت بعد از منزلگاه زباله

تصریحات امام

منطبق بر عقل
منطبق بر احساسات

➤ ماهیت و محتوای پیام : غنی بودن و حقانیت

مشروع بودن
متناسب با زمانه بودن

➤ وسایل پیام رسانی

➤ کیفیت پیام رسانی

بلاغ مبین

نصح

عدم تکلف

تواضع

مدارا و پرهیز از تندى

صلابت و شجاعت

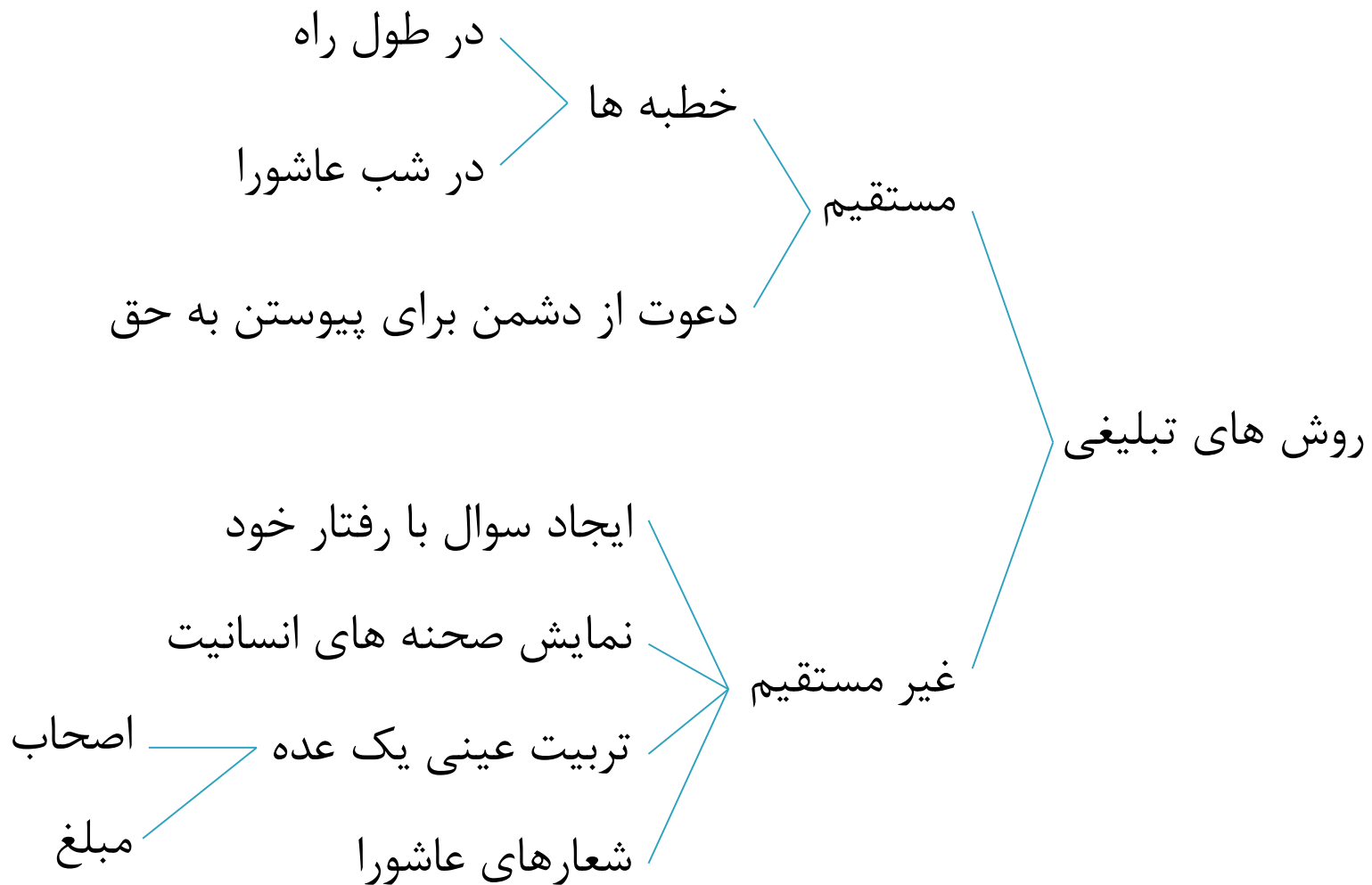
نقشى جز رسالت قائل نبودن

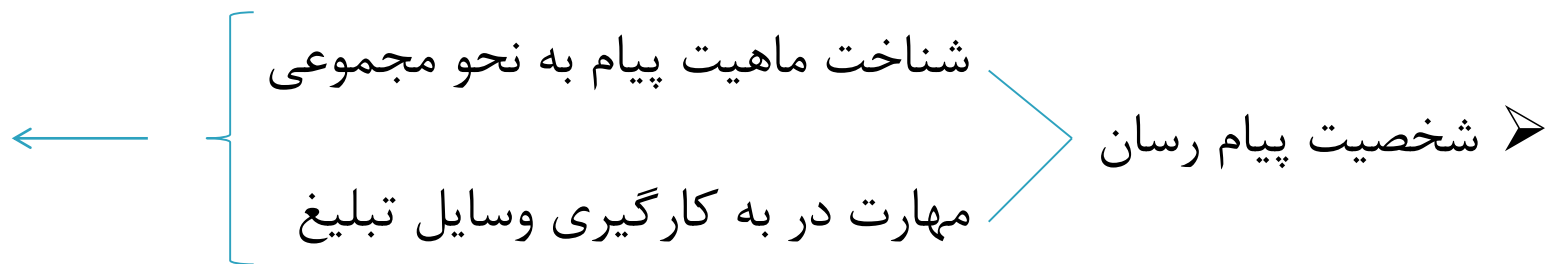
عدم تبعيض

صبر و استقامت

روش های تبلیغی

آگاهانه و با اختیار عمل کردن

مسابقه در شهادت

عدم الحاق هیچ یک به دشمن

خود امام (علیه السلام) و اصحاب

رسم متداول

نگرانی از خطر محتمل

غایت تبلیغی

چرایی همراهی خانواده

اهل بیت امام (علیه السلام)

گرانبها و بدون نقش بودن

حاضر در صحنه ولی مبتذل

حاضر، گرانبها، موثر و عفیف

نقش زن در تاریخ

تحريفات :

لغوى : حرف

۱- معنى

اصطلاحى : خارج کردن چیزی از مسیر و وضع اصلی که داشته یا باید داشته باشد و نوعی تغییر و تحول و تبدیل که مقصودی غیر از معنای اصلی موضوع مورد تحریف فهمیده می شود.

اهمیت موضوع

۲- اهمیت

خطر تحریف از خطر دشمنی مستقیم پیچیده تر و بالاتر است

مبتلایان به درد تحریف (مردم) متوجه مریضی خود نیستند

لفظی : عوض کردن ظاهر مطلب با کم و زیاد یا پس و پیش کردن عبارات،
طوری که معنا تغییر کند.

۳- انواع

معنوی : عدم تغییر در لفظ بلکه معنا کردن آن مطابق مقصود خود ،
نه مقصود اصلی گوینده

چرا شهادت ؟

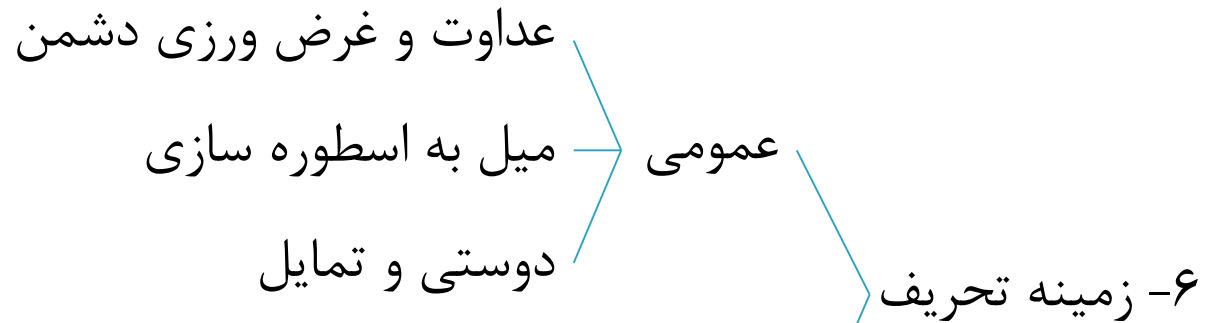
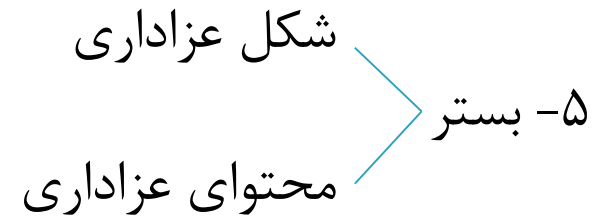
در عاشورا

چرا عزاداری ؟

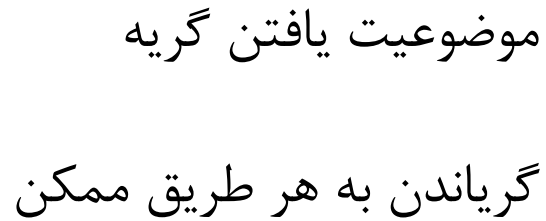
سخن یا کتاب عادی

۴- موضوع

سند یا موضوع موثر اجتماعی

خصوصی : ثواب گریه و عزاداری (دستگاه امام حسین (علیه السلام))

خواص : تقصیر عوام است ← خلاق هر چه لایق

تصور غلط

عوام : تقصیر خواص است ← ماهی از سر گنده گردد نی ز دم

سکوت

خواص

خالی کردن میدان

استفاده از نقاط ضعف دیگران

تصور صحیح

اشاعه خرافات

حقیقت کشی

عوام

میل به دروغ شنوی برای واویلا شدن مراسم

۷- عامل تحریف

۸- وظیفه

عوام

سلبی

ایجابی

خواص

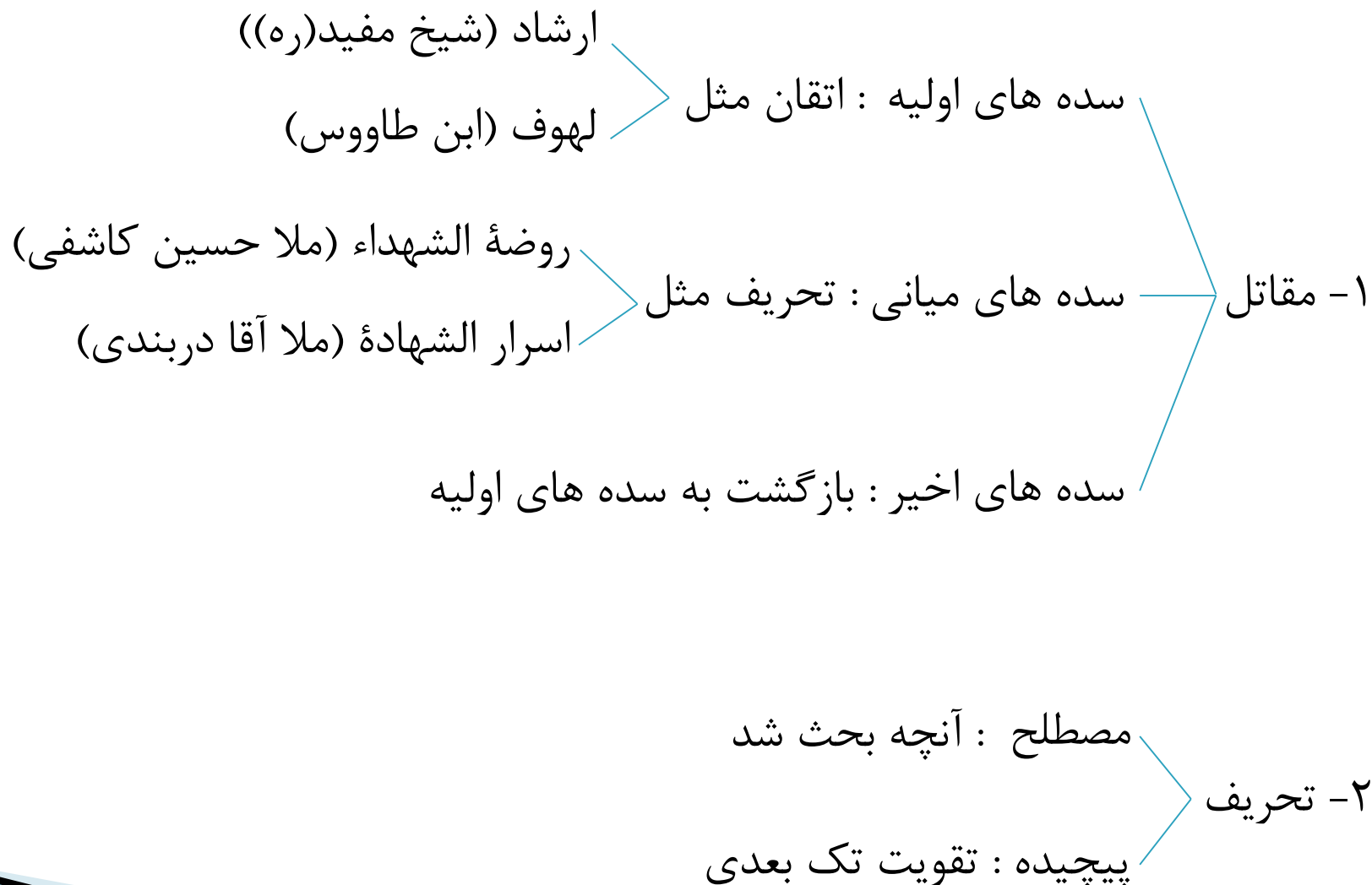
سلبی

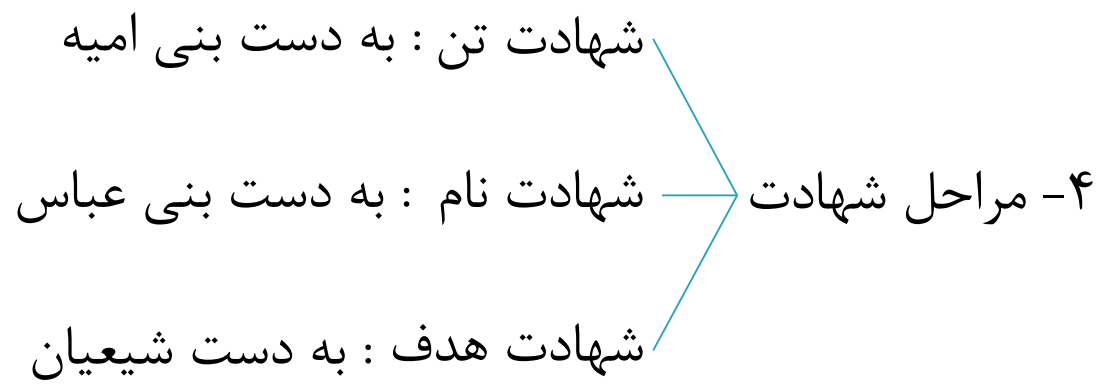
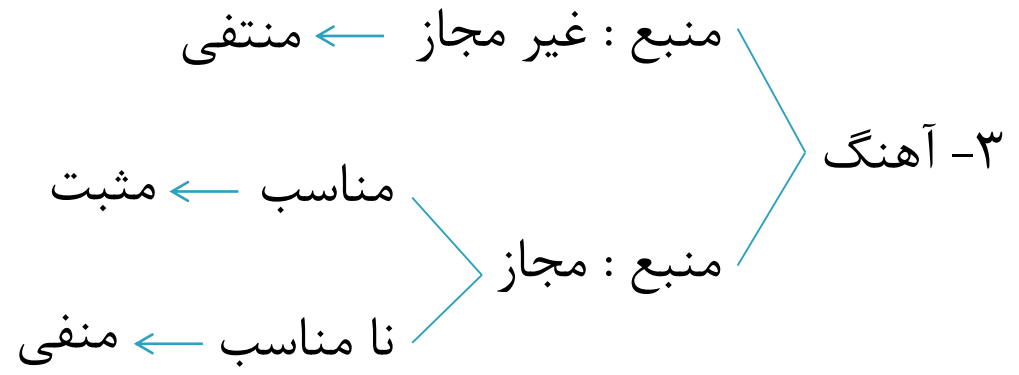
ایجابی

بازگشت به امر و نهی

نکات تکمیلی :

ازدیاد محبت اهل بیت (علیهم السلام)

معرفت روشن تر به اصل عاشورا

افزایش معرفت دینی

۵- اهداف عزاداری از دید آقا

جریان حضرت رقیه (سلام الله علیها)

جریان لیلا (سلام الله علیها)

جریان اربعین

موضوعیت

؟

یا

طریقت

۶- مثال های شهید مطهری (ره)

الهی

اجتماعی

۷- هدف کتاب حماسه حسینی : تحلیل ماهیت عاشورا

ما ۲۴ نفر

با آرزوی موفقیت برای شما